

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Svk/1/2022
Identifikačné číslo spisu: 7018201034
Dátum vydania rozhodnutia: 29. marca 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Michal Matulník
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7018201034.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: C. T., bytom A. XX, L., zastúpeného JUDr. Vladimírom Volčkom, advokátom so sídlom Mlynská 27, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Komenského 52, Košice, za účasti: 1. G. H., bytom N. XX, L., 2. B.. W. G., bytom M. XX, L., 3. T. W., bytom N. XX, L. (ďalšie účastníčky 2.,3. sú právne nástupkyne po nebohej T. D., zomrelej XX. G. XXXX, naposledy bytom M. XX, L.), 4. M. W., bytom D. XX, L., 5. B.. N. F., bytom A. X, L., 6. B.. B. R., D., bytom G. I. XX, R. (účastníci 5.,6. sú právni nástupcovia po nebohom B.. B. R., zomrelom XX. K. XXXX, naposledy bytom M. X, L.), 7. A. B., bytom E. XX, L., 8. G. E., bytom L. X, L., 9. T. T., bytom N. X, L., 10. G. Q., bytom V. XX, L., 11. G. Q., bytom E. XX, D., 12. M. L., bytom E. V. XX, F. U. R. (právna nástupkyňa po nebohej G. R., zomrelej XX. N. XXXX, naposledy bytom Q. XX, L.), 13. A. I., bytom L. XX, L. (právny nástupca po nebohej H. I., zomrelej XX. C. XXXX, naposledy bytom L. XX, L.), 14. W. Q., bytom F.. E. XX, L., o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OU-KE-OOP6-2018/036045/Nan, zo dňa 12. septembra 2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/161/2018-269 zo dňa 09. marca 2021, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/161/2018-269 zo dňa 09. marca 2021 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) uznesením č. k. 7S/161/2018-269 zo dňa 09. marca 2021 zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/161/2018-253 zo dňa 25. februára 2019, ktorým v zmysle § 33 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) pribral do konania ako účastníkov B.. H. T., H. T., G. H., rod. T., T. D., rod. F., M. W., B.. B. R., A. B., rod. R., G. E., rod. L., T. T., rod. L., G. Q., G. Q., G. R., rod. Q., H. I., rod. Q. a W. Q..

2. Konštatoval, že predmet súdneho prieskumu v tomto konaní je vymedzený obsahom rozhodnutia napadnutého správnu žalobou. Z administratívneho spisu nepochybne vyplýva, že napadnuté

rozhodnutie žalovaného i správneho orgánu prvého stupňa bolo vydané v konaní o individuálnej námietke žalobcu C. T. v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vysporiadaní vlastníctva k nim (ďalej len „zákon č. 64/1997 Z. z.“), podanej proti úvodným podkladom na pozemky, nachádzajúce sa v obvode záhradkovej osady ZO SZZ 32-45 Šaca Pod lesom v katastrálnom území H..

3. Vychádzajúc z ustanovení § 7 ods. 4 a § 9 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom dospel krajský súd k záveru, že účastníkmi konania pred správnym súdom sú žalobca, ktorý podal v administratívnom konaní námietky a žalovaný, preto v danom prípade, zohľadňujúc predmet konania, neboli splnené podmienky pre pribratie osôb, uvedených v bode 1., do konania ako účastníkov.

II.

4. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

5. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP), a tiež, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

6. Mal za to, že vydaním predmetného zrušujúceho uznesenia, správny súd išiel nad rámec svojich právomocí, ako aj nad rámec Správneho súdneho poriadku. Ďalej poukázal na ustanovenie § 150 ods. 1 SSP, týkajúce sa viazanosti správneho súdu uznesením, pričom dal do pozornosti výnimku z uvedenej zásady, ktorú v zmysle Správneho súdneho poriadku predstavuje uznesenie, ktorým sa upravuje vedenie konania. Tvrdil však, že uznesenie o pribratí ďalších účastníkov do konania nemožno považovať za uznesenie o vedení konania, a to z dôvodu, že sa ním zasahuje do právom chránených záujmov účastníkov konania a bola voči nemu prípustná sťažnosť. Dodal, že uznesenia, ktorými sa upravuje vedenie konania, zostávajú bez vplyvu na rozhodnutie vo veci samej a nemôžu privodiť vážnejšiu ujmu na právach účastníkov. Týkajú sa spravidla takých otázok, ktoré v záujme hospodárneho vedenia konania, vyžadujú rýchle riešenie bez toho, že by odopretie možnosti opravného prostriedku mohlo byť na ujmu práv účastníkov konania. Súd nie je týmito uzneseniami viazaný a môže ich zmeniť, prípadne vydať nové uznesenie, ktorým bude otázka vedenia konania upravená inak, pričom výslovné zrušenie predchádzajúceho uznesenia nie je potrebné. Napokon uviedol, že pri uzneseniach o vedení konania sa nepripúšťa možnosť podania opravného prostriedku, a to z dôvodu, že takéto uznesenie nezasahuje do práv a právom chránených záujmov účastníkov konania. Predmetné uznesenia preto nie sú pre súd záväzné a z tohto dôvodu už nie je potrebné vydávať zrušujúce uznesenie, ale vydá sa rovno nové uznesenie, ktorým nanovo upravuje vedenie konania. S ohľadom na uvedené žalobca namietal, že ani krajský súd napadnuté uznesenie nepokladal za uznesenie o vedení konania, keď v poučení pripustil možnosť podania kasačnej sťažnosti, teda považoval ho za uznesenie, ktoré je pre súd záväzné.

7. Ďalej namietal, že krajský súd predmetné uznesenie nedostatočne odôvodnil, resp. jedine uviedol, že išlo o konanie o individuálnej námietke, a z tohto dôvodu pribratých účastníkov konania nemožno považovať za ďalších účastníkov konania v súlade s § 32 ods. 3 SSP. Zdôraznil, že krajský súd o uvedenej skutočnosti od začiatku konania vedel, a bol na predmetné upozornený, avšak rozhodol sa s pribratými účastníkmi konať a pribrať ich do konania z toho dôvodu, že mal za to, že v prípade zrušenia rozhodnutia správneho orgánu by mohli byť dotknuté ich práva a povinnosti. Zároveň uviedol, že krajský súd neodôvodnil ani skutočnosť, čo ho po dvoch rokoch od vydania uznesenia bez akéhokoľvek návrhu, resp. podnetu či už sporových strán alebo ďalších účastníkov konania, viedlo k vydaniu zrušujúceho uznesenia. Taktiež zdôraznil, že krajský súd v odôvodnení uznesenia neuviedol, akými ustanoveniami Správneho súdneho poriadku sa pri vydávaní rozhodnutia riadil, teda neuviedol zákonný podklad, z ktorého odvodil možnosť vydania zrušujúceho uznesenia.

8. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať žalobcovi náhradu trov kasačného konania.

III.

9. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním zo dňa 24. novembra 2021.

10. Uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s právnym posúdením veci krajským súdom, uvedeným v napadnutom rozhodnutí. Zároveň bol toho názoru, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a napadnuté uznesenie je v súlade s právnym názorom kasačného súdu, vysloveným v danej veci rozsudkom sp. zn. 3Sžrk/8/2019 zo dňa 17. októbra 2019, v ktorom konštatoval, že požiadavka sťažovateľky, aby do konania v obdobnej veci boli pribratí všetci vlastníci, nebola opodstatnená, a taktiež bola v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania.

11. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol a účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

IV.

12. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním zo dňa 03. januára 2022.

13. Uviedol, že žalovaný voči uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/161/2018-253 zo dňa 25. februára 2019 o pribratí účastníkov do konania opravný prostriedok nepodal, teda je dôvodné predpokladať, že voči predmetnému uzneseniu nemal žiadne výhrady. Taktiež poukázal na skutočnosť, že hoci žalovaný odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžrk/8/2019 zo dňa 17. októbra 2019, v tejto veci správny súd počas konania nevydal uznesenie o pribratí účastníkov do konania a následne ho ani nezrušil. Vo veci žalobcu však správny súd týchto účastníkov do konania pribral, keďže bol toho názoru, že prípadným zrušením rozhodnutia správneho orgánu by mohli byť dotknuté ich práva a povinnosti, pričom následne došlo k zrušeniu tohto uznesenia. Rovnako tak uviedol, že žalovaný sa v predmetnom podaní ani žiadnym spôsobom nevyjadril, na základe akých zákonných ustanovení považoval procesný postup súdu za správny, preto pokladal argumentáciu žalovaného za nepodloženú.

14. V plnom rozsahu zotrval na skutkových a právnych argumentoch uvedených v kasačnej sťažnosti, ako aj na kasačnom návrhu.

V.

15. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

16. Predmetom kasačného konania v danej veci bolo uznesenie krajského súdu, ktorým rozhodol o zrušení uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/161/2018-253 zo dňa 25. februára 2019 o pribratí účastníkov do konania v zmysle § 33 SSP.

17. Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spis žalovaného, najvyšší správny súd mal preukázané, že žalobou zo dňa 13. novembra 2018 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-KE-OOP6-2018/036045/Nan zo dňa 12. septembra 2018, ktorým rozhodol v konaní o odvolaní žalobcu tak, že toto zamietol a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Košice, pozemkového a lesného odboru č. OU-KE-PLO-2018/012781-186-An zo dňa 12. júna 2018 o nevyhovení námietke žalobcu v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z., podanej proti úvodným podkladom na pozemky nachádzajúce sa v záhradkovej osade ZO SZZ 32-45 Šaca Pod lesom v kat. úz. H.. Následne dňa 25. februára 2019 krajský súd uznesením č. k. 7S/161/2018-253 rozhodol o pribratí ďalších účastníkov do konania (bod 1.).

18. Kasačný súd ďalej zo súdneho spisu zistil, že pri doručovaní uznesenia č. k. 7S/161/2018-253 nastali závädy, v dôsledku ktorých bolo potrebné vykonať lustráciu v Registri obyvateľov Slovenskej

republiky. Vykonanými lustráciami bolo zistené, že B. H. T., nar. XX. K. XXXX, naposledy bytom Q. XX, L., zomrel dňa XX. G. XXXX. Rovnako tak H. T., nar. XX. K. XXXX, naposledy bytom Q. XX, L., zomrel dňa XX. K. XXXX.

19. Nakoľko Krajský súd v Košiciach vydal uznesenie o pribratí ďalších účastníkov do konania až dňa 25. februára 2019, teda v čase, kedy uvedené fyzické osoby už nedisponovali procesnou subjektivitou (§ 35 ods. 1 SSP), čo malo za následok nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nie je možné konvalidovať, teda účastníkmi tohto súdneho konania sa nestali, kasačný súd nemal za potrebné zisťovať okruh do úvahy prichádzajúcich dedičov a s uvedenými osobami ďalej nekonal.

20. Zásadnou úlohou najvyššieho správneho súdu bolo posúdiť správnosť rozhodnutia krajského súdu, ktorým rozhodol o zrušení uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/161/2018-253 zo dňa 25. februára 2019, a to najmä z pohľadu, či krajský súd predmetné uznesenie odôvodnil náležitým a dostatočne presvedčivým spôsobom, teda či jeho odôvodnenie je možné považovať za preskúmateľné.

21. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho súdu vidí žalobca v tom, že v jeho odôvodnení absentuje uvedenie dôvodu, pre ktorý krajský súd vydal bez návrhu účastníkov konania, s odstupom viac ako dvoch rokov, rozhodnutie, ktorým zrušil uznesenie o pribratí účastníkov do konania. Žalobca zároveň zdôraznil, že v predmetnom uznesení správny súd tiež opomenul uviesť zákonné ustanovenie Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého o tejto otázke rozhodol, teda samotný zákonný podklad, z ktorého odvodil možnosť vydania zrušujúceho uznesenia.

22. Na úvod kasačný súd uvádza, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky je jedným z princípov, ktoré predstavujú súčasť práva na riadny a spravodlivý proces, ako aj pojmu právneho štátu, povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť, v správnom súdnictve s odkazom na ustanovenie § 139 ods. 2 SSP. Z odôvodnenia rozhodnutia správneho súdu potom musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na druhej strane. Nepreskúmateľné rozhodnutie tiež nedáva dostatočné záruky pre to, že nebolo vydané v dôsledku ľubovôle a spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces.

23. Kasačný súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 741/06, podľa ktorého „odôvodnení rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny“.

24. Kasačný súd vo vzťahu k vytýkanej nepreskúmateľnosti rozhodnutia krajského súdu uvádza, že s existenciou tejto vady je potrebné sa zaoberať najmä v kontexte skúmania určitosti a zrozumiteľnosti právneho posúdenia prejednávanej veci. Pod právnym posúdením sa rozumie činnosť, pri ktorej správny súd podriadi skutkový a právny stav veci pod príslušnú právnu normu. Relevantné skutkové okolnosti a právne argumenty v prejednávanej veci sú myšlienkovým postupom správneho súdu podradené pod hypotézu právnej normy, ktorá sa má v danej veci aplikovať. V odôvodnení správny súd odcituje túto právnu normu a v ďalšej časti odôvodnenia vysvetlí, ktoré zo skutkových okolností a právnych argumentov odôvodňujú aplikáciu práve tejto právnej normy. Správny súd sa tiež vyjadrí, ako túto právnu normu interpretuje.

25. Uvedené náležitosti právneho posúdenia však v napadnutom rozhodnutí krajského súdu v plnej miere absentujú. Krajský súd vyslovil, že v danom prípade, vychádzajúc z predmetu konania, neboli splnené podmienky pre pribratie osôb, špecifikovaných v odôvodnení napadnutého uznesenia, do konania ako účastníkov. Konštatovaný záver však nevyhodnotil v tom smere, na základe akého

zákonného ustanovenia takto postupoval. Kasačný súd preto nemá možnosť posúdiť, či došlo k reálnemu naplneniu dôvodu na zrušenie predmetného uznesenia.

26. Podľa názoru kasačného súdu je správny súd povinný dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé a taktiež preskúmateľné z pohľadu kasačného súdu. Ak správny súd rozhodne o zrušení uznesenia vydaného v prejednávanej veci, pričom opomenie uviesť ustanovenie právnej normy, podľa ktorej predmetné rozhodnutie zrušil, neostáva kasačnému súdu nič iné, ako priznať relevanciu námietke žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia správneho súdu, ktorá spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho súdu, čo má za následok vadu konania v zmysle § 440 ods. 1 psím. f) SSP a jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť v zmysle § 462 ods. 1 SSP na ďalšie konanie.

27. V ďalšom konaní bude úlohou správneho súdu postupovať v prejednávanej veci vo vyššie naznačenom smere. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne v zmysle § 467 ods. 3 SSP správny súd.

28. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.